

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **D. S.**, zast. Robertem Sobotkou, obecným zmocněncem, adresa pro doručování Vojanova 2510/20, 586 01 Jihlava, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 28. 4. 2006, č. x, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 1. 2009, č. j. 22 Cad 141/2008 - 61, o návrhu žalované na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 1. 2009, č. j. 22 Cad 141/2008 - 61, **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

V záhlaví uvedeným rozsudkem zrušil Krajský soud v Brně rozhodnutí žalované ze dne 28. 4. 2006, č. x, jímž tato zamítla žádost žalobkyně o vdovský důchod pro nesplnění podmínek § 49 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

Rozsudek krajského soudu napadla žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížností. Současně navrhla, aby Nejvyšší správní soud přiznal její kasační stížnosti odkladný účinek. V případě, že by Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil, dostala by se věc do stadia nového posouzení žaloby. Krajský soud, vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, by pak mohl rozhodnout opačně, což by mělo za následek „obživení“ původního zrušeného rozhodnutí žalované. Důsledkem nového rozhodnutí krajského soudu by již ovšem nebylo zrušení rozhodnutí vydaného v mezidobí k realizaci původního rozsudku krajského soudu. Nastala by tak situace, kdy by vedle sebe existovala dvě opačná rozhodnutí o téže věci. Takovýto nežádoucí výsledek je existujícími procesními instituty prakticky neřešitelný a představoval by podle stěžovatelky „nenahraditelnou újmu“, jejíž vznik je jednou z podmínek přiznání odkladného účinku ve smyslu § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) ve spojení s § 107 tohoto zákona.

Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 4 se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 soud přizná odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nenahraditelnou újmu, přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem.

Jak již dříve Nejvyšší správní soud judikoval, poskytují soudy ve správním soudnictví primárně ochranu subjektivním veřejným právům a rovněž institut odkladného účinku je tak koncipován především jako dočasná procesní ochrana žalobce – účastníka správního řízení – před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého správního rozhodnutí, jsou-li pro to splněny zákonem předepsané podmínky. Situace, kdy bude možno dovozovat vznik nenahraditelné újmy na straně žalovaného správního orgánu v důsledku rozhodnutí krajského soudu, tak budou nepochybně představitelné v poněkud omezenější míře, než jak tomu bude na straně žalobce. S ohledem na zásadu rovnosti účastníků řízení před soudem nicméně nelze žalovanému správnímu orgánu upírat právo obrátit se v případě nesouhlasu s výsledky soudního přezkumu provedeného krajským soudem na Nejvyšší správní soud s kasační stížností.

Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, publ. pod č. 1255/2007 Sb. NSS, pak zásadně platí, že *„zruší-li krajský soud rozhodnutí správního orgánu, je povinností správního orgánu pokračovat v řízení a řídit se přitom závazným právním názorem vyjádřeným v pravomocném soudním rozhodnutí, bez ohledu na to, zda je ve věci podána kasační stížnost“*.

V témže usnesení však rozšířený senát Nejvyššího správního soudu poukázal i na možné negativní dopady, které mohou nastat v souvislosti s přezkumem zrušujícího rozsudku krajského soudu na základě kasační stížnosti podané žalovaným. Tedy dopady, kterými odůvodnila svůj návrh na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti i žalovaná v projednávané věci. V této souvislosti rozšířený senát Nejvyššího správního soudu doslova uvedl: *„... Jiná je ovšem situace, kdy by Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu, jímž bylo správní rozhodnutí zrušeno. V tu chvíli se věc dostane do stadia nového posuzování žaloby krajským soudem, který vázán právním názorem kasačního soudu (§ 110 odst. 3 s. ř. s.) může rozhodnout o zákonnosti správního rozhodnutí opačně, načež původní (zrušené) správní rozhodnutí „obživne“, aniž by důsledkem nového rozhodnutí krajského soudu bylo současné zrušení v mezidobí případně vydaného dalšího správního rozhodnutí. Vedle sebe tu tak mohou být dvě odlišná či dokonce opačná správní rozhodnutí o téže věci. Při odhlédnutí od situace, že i nové rozhodnutí krajského soudu může být napadeno kasační stížností, stejně tak jako nové správní rozhodnutí další žalobou, následně rozsudek krajského soudu také kasační stížností, jde jistě o výsledek nežádoucí a procesními instituty příslušných správních procesních předpisů obtížně řešitelný.“*

Veden výše uvedeným názorem rozšířeného senátu dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že žalovanou namítaná nežádoucí situace, která v daném případě reálně hrozí, je v rozporu s principem právní jistoty, a lze v ní tudíž spatřovat nenahraditelnou újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. Současně usoudil, že přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není ani v rozporu s veřejným zájmem. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 28. května 2009

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu